Opdracht en aanpak Aanpassing regels honden Amsterdamse Bos
Concept 03/09/20

Aanleiding

In de afgelopen twintig jaar is het bezoek aan het Bos gestegen van 4,5 miljoen naar 6 miljoen bezoekers. Dit is het gevolg van de sterke groei van bewoners in het omliggend stedelijk gebied. Ook zijn de vormen van recreatie veel diverser dan voorheen. Naast wandelen, joggen, fietsen en paardrijden horen bijvoorbeeld bootcampers en ATB'ers nu ook tot de vaste gebruikers van het Bos. Een ander snel groeiend fenomeen uit zijn de Honden Uitlaatcentrales (HUC's) die het Bos bedrijfsmatig gebruiken.

Doordat het bezoek en gebruik van het Bos het afgelopen decennium exponentieel gegroeid is neemt het aantal onveilige situaties met honden ook toe. Honden die niet onder het toezicht van hun eigenaren loslopen zorgen voor onveilige situaties op paden en wegen. Zowel voor zichzelf als voor andere bezoekers, zoals fietsers, paarden en hun berijders.
Daarnaast wordt ook de natuurontwikkeling wordt verstoord door loslopende, jagende en struinende honden. Sommige grondbroeders zijn na aanpassing van de aanlijnplicht rond de eeuwwisseling verdwenen. In gebieden waar geen honden mogen komen is dit niet het geval. Daar is een positieve natuurontwikkeling zoals de komst van de vos en een toenemend aantal broedplaatsen van de havik. Het Bos is onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland. Voor deze gebieden geldt in heel Nederland dat honden alleen aangelijnd welkom zijn. Het Bos vindt het echter belangrijk dat honden ook los kunnen lopen en daarom zijn er in het Bos altijd gebieden aangewezen waar honden los mogen lopen. Om de natuurontwikkeling te waarborgen, conform de wet Natuurbescherming, is in het Bosplan 2020 – 2030 de ambitie geformuleerd om de natuurwaarden en biodiversiteit te beschermen en verbeteren en zijn gebieden aangewezen waar de natuurontwikkeling ruim baan moet krijgen. Hiervoor is een nieuwe gebiedszonering in het Bosplan opgenomen.

Een kwart van de bezoekers van het Bos komt met de hond. Het gaat dan om ca. 1,5 miljoen bezoeken per jaar, ca. 500.000 meer dan 20 jaar geleden. Honden zorgen voor plezier, gezelschap en levendigheid in het Bos. Voor veel eigenaren is de hond dé reden om frequent naar buiten te gaan en in beweging te blijven. Ook maken veel eigenaren van honden tijdens het uitlaten van het dier een praatje met elkaar. In die zin dragen honden bij aan het vergroten van het aantal sociale contacten en – in een aantal gevallen – het bestrijden van eenzaamheid. Hondenbezitters dragen door hun frequente bezoek tegelijk ook bij aan de sociale controle in het Bos. Voor honden zelf is het belangrijk dat ze regelmatig worden uitgelaten. Het is hierbij van belang dat zij kunnen rennen en spelen en hun natuurlijk gedrag kunnen vertonen. Tegelijkertijd kunnen honden daarin voor hinder zorgen voor andere recreanten in het Bos, op speelweiden en andere plekken in de activiteitenzones.

De boswachterij signaleert dat het niet iedereen duidelijk is wat precies de regels voor honden zijn in het Bos. Bijvoorbeeld: Het blijkt onduidelijk voor bezoekers wat de definitie van 'honden onder appèl' betekent. Regelmatig zijn er eigenaren waarvan de honden uit het zicht van de eigenaren rondlopen en dus gaan jagen en struinen. Wekelijks worden er gemiddeld 10 meldingen gemaakt van vermiste honden, meestal loopt dat goed af maar soms ook niet. Waar honden zonder toezicht rondlopen hebben hondeneigenaren niet in de gaten dat hun hond poept en wordt de poep ook niet opgeruimd. Of eigenaren ruimen de poep niet op omdat ze denken dat dat in het Bos niet hoeft. Met name in het hoogseizoen en in de weekenden zijn er regelmatig conflicten

tussen hondenbezitters en andere recreanten. Aanleiding zijn bijtincidenten of verstoring door honden van andere bezoekers in hun bezigheden. In bezoekersonderzoeken van het afgelopen decennium staan ergernissen over honden altijd in de top 3.

Doel

Het doel van dit project is maatregelen te treffen die er voor zorgen dat het Bos een plek blijft waar honden welkom zijn, de veiligheid op paden en wegen en van mede-recreanten zoveel mogelijk gewaarborgd blijft en waar de natuurontwikkeling in het Bos ongestoord zijn gang kan gaan.

Resultaat

Het gewenste resultaat is een Bos waarin de natuur floreert, bezoekers zo veilig en ongestoord mogelijk kunnen recreëren en de hondenbezitter op de daarvoor aangewezen plekken welkom is en weet wat de regels zijn en wat er van hem/haar verwacht wordt.

Deelresultaten

Om bovengenoemde doel en resultaat te bereiken zijn de volgende deelresultaten nodig:

1. Een **hondenzonering Amsterdamse Bos** die aangepast is aan de nieuwe gebiedszonering uit het Bosplan die de ambities voor natuurontwikkeling moeten waarborgen. Hierop is aangegeven is op welke paden en in welke delen van het Bos honden los mogen lopen, uitrennen of aangelijnd zijn. Het gaat dus om een uitwerking en aanscherping van de huidige hondenkaart conform Bosplan 2020 – 2030.
2. **Regeling Honden Uitlaat Centrales en maximaal aantal uit te laten honden per hondenbezitter**. In 2022 lopen de huidige afspraken af. Nieuwe afspraken moeten passen binnen de ambities Bosplan 2020 – 2030. Er wordt duidelijk gemaakt wat dit voor consequenties dit heeft en op welke wijze dit juridisch verankerd gaat worden. (zie 4)
3. **Participatieplan en Communicatieplan** (aangepaste) regels voor honden in het Bos. In het participatieplan staat aangegeven hoe belanghebbenden en experts betrokken worden bij:
   - de uitwerking van de gebiedszonering in een aangepaste hondenzonering,
   - de verheldering van de regels
   - nieuwe afspraken die met de HUC's moeten worden gemaakt.

   Insteek is een aantal gesprekken en schouwen te organiseren.
   Het communicatieplan beschrijft het Bos ervoor wil zorgen dat: het gedrag van hondenbezitters aansluit op de regels en hondenbezitters die het Bos bezoeken bekend zijn met de regels en weten wat er van hen verwacht wordt.
4. **Eenduidigheid juridisch regime** voor de verankering van de regels voor honden. Als bij het uitwerken van de regels voor honden blijkt dat dit tot tegenstrijdigheden leidt met bijvoorbeeld het APV Amstelveen of het beleidskader Amsterdam Losloopgebieden moet dit bestuurlijk worden opgelost. Hiervoor zal dan een voorstel worden geschreven.
5. In het **handhavingsplan Amsterdamse Bos** wordt voor honden een paragraaf opgenomen. Als de regels met betrekking tot honden en op grote schaal onvoldoende worden nageleefd kan dit onderwerp worden geprioriteerd in het "Actieplan handhaving Amsterdamse Bos" (op te stellen….dd).
6. **Monitors voor incidenten en ontwikkeling natuurwaarden** hiermee kan jaarlijks een beeld worden geschetst over aantallen en ernst van incidenten en van de

natuurontwikkeling. Dit geeft input voor eventuele bijstellingen van regels, communicatie en/ of handhaving in de toekomst.

Aanpak

Ad 1. Uitwerking aangepaste hondenzonering; Er wordt een wensbeeld hondenzonering opgesteld uitgaande van:

- ***Zoneringskaart***: nieuwe gebiedszonering opgenomen in Bosplan 2020 – 2030. De kaart biedt een kader waarbinnen de hondenzonering plaatsvindt. In de natuurzone zijn honden verboden. In de activiteitenzone mogen honden loslopen of aangelijnd worden uitgelaten. Over honden in de rustzone wordt niets gezegd (nadruk ligt op rust en natuurrecreatie).
- ***Natuurwaardenkaart***: ambitie in het Bosplan is natuurwaarden behouden en waar mogelijk verrijken. Aan de hand van deze kaart wordt bekeken waar honden wel/niet gewenst zijn.
- ***Conflictgebiedenkaart***: gebieden waar meeste conflicten zich voordoen t.a.v. honden en overig gebruik. Hierbij wordt rekening gehouden met waar een kleiner losloopgebied is de druk en het aantal conflicten wellicht hoger wordt. Ook wordt gekeken naar seizoensgebonden oplossingen.
- ***Fysieke ligging / aansluiting omgeving***: uitgangspunt is een aaneengesloten losloopgebied, die bereikbaar is voor bewoners van Amsterdam, Amstelveen en Aalsmeer.
- ***Kosten (fysieke maatregelen)***: gaat voornamelijk om de kosten die nodig zijn voor de uiteindelijke inrichting van de gebieden en kosten voor fysieke maatregelen die voortvloeien uit de adviezen van de gedragsadviseurs.
- ***Juridisch kader***: de randvoorwaarden die worden gegeven door wettelijke- en beleidskaders zoals Wegenverkeerswet, de Wet Natuurbescherming, de APV Amstelveen en het beleidskaders dierenwelzijn Amsterdam en Amstelveen, Losloopgebieden Amsterdam
- ***Handhaving***: in hoeverre is het gewenste beeld te handhaven gegeven de huidige bezetting (organisatie Bos) en gewenste eenduidigheid in verankering regelgeving (juridisch kader).

Ad 2. Afspraken HUC's en maximaal aantal honden
Voorbereidend op het aflopen van de huidige vergunningsperiode HUC's en inspelend op het toenemend aantal HUC's dat naar het Bos komt of wil komen wordt bekeken hoeveel vergunningen er in de nieuwe periode vanaf 2022 kunnen worden verstrekt en welke afspraken nodig zijn rond aantallen honden. Input hiervoor is de nieuwe hondenzonering, de natuurwaarden en de veiligheid van de honden en andere bezoekers. Voor inspiratie en onderbouwing wordt gekeken naar andere natuurgebieden. De regeling voor HUC's en maximaal aantal honden worden nu onder verschillende wettelijke regimes geborgd. Het is wenselijk dit onder één regime onder te brengen (zie bijlage 1 en ad 4).

Ad 3. Participatie en Communicatie:
Bij het aanscherpen en verhelderen van de regels is het belangrijk dat het gesprek wordt gevoerd met betrokkenen zodat hun ervaringen en expertise mee worden genomen. Dit betreft zowel de hondenzonering als de afspraken met HUC's en het maximaal aantal honden in het Bos. Het wensbeeld voor de hondenzonering wordt input voor deze gesprekken. De belanghebbenden en hun belangen worden in beeld gebracht in factor C sessies die worden georganiseerd. Input hierbij

zijn de inspraakreacties bij en reacties op het Bosplan en de berichtgeving in de media. Voor de gesprekken die met belanghebbenden worden gevoerd wordt een participatieplan opgesteld.

Nadat de nieuwe regels, waaronder de hondenzonering, zijn opgesteld worden de gebruikers hiervan op de hoogte worden gesteld en wordt bekeken hoe het gewenste gedrag wordt bereikt. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld. Daarbij worden gebiedspsychologen en deskundigen op communicatie en gedrag ingezet. Andere natuurgebieden hebben goede ervaringen met gebiedspsychologen die helpen bij het ontwikkelen van communicatiemethoden om te komen tot gewenst gedrag. Het is mogelijk dat op advies van de gedragsdeskundigen fysieke aanpassingen moeten worden gedaan. Het is dan ook belangrijk deze mee te nemen in de planning van de uitvoering van fysieke aanpassingen aan gebieden in het Bos.

Ad 4. Eenduidigheid over juridisch regime (aanvullen obv stuk 5.1,2,e en 5.1,2,e)
Op dit moment worden de regels voor honden in het Bos op verschillende plekken benoemd. In de APV van Amstelveen, in de beleidskaders van Amsterdam en in de huisregels van het Amsterdamse Bos. Het is discutabel dat de APV gemeente Amstelveen, specifiek Amsterdamse Bos, een bestuursrechtelijk hondenbeleid heeft terwijl de organisatie Amsterdamse Bos bijna eenzelfde beleid onder strafrecht voert. In zijn algemeenheid gaat een bijzondere wetgeving, strafrecht, boven een algemene wet APV. Het is van belang om bestuurlijk te bepalen bij welk regime het hondenbeleid wordt geborgd. Hiervoor wordt een voorstel uitgewerkt. In bijlage 1 wordt het huidig juridisch kader geschetst en daarbij genoemde onduidelijkheden.

Ad 5. Handhaving
In het Amsterdamse Bos is handhaving gericht op het creëren en in stand houden van zaken als veiligheid, leefbaarheid, gezondheid, welzijn en goede sociale verhoudingen. Goede handhaving versterkt het vertrouwen in naleving
Bij het opstellen van regelgeving voor honden is het van belang dat deze te handhaven zijn. Ook moeten deze aansluiten op de eisen die gesteld worden aan de specifieke situatie. In zijn algemeenheid geldt voor handhaving de volgende opeenvolging van schakels waarbij repressief optreden, controleren, het sluitstuk van de keten is.

1. Opstellen regels > zijn te handhaven (specifieke situatie en juridisch)
2. Communicatie > zijn regels duidelijk verwoord
3. Aanduiding regels in gebied > relatieve buitenstaander kan vaststellen wat (niet) mag
4. Zelfhandhaving > internalisering door bewustwording bezoeker
5. Controle > handhavingsplan

De beschikbare capaciteit van de Boswachterij wordt zo slim en efficiënt mogelijk ingezet en verdeeld. Een deel van de capaciteit wordt ingezet op geplande acties (actieplan handhaving, op te stellen nav Bosplan 2020 – 2030). Een ander deel wordt flexibel ingezet. Er wordt dagelijks opgetreden bij signalen van overlast. De vraag om handhaving is sterk gegroeid. De handhavingscapaciteit is per definitie beperkt.

Als de regels met betrekking tot de hondenzonering en het gebruik van losloopgebieden op grote schaal onvoldoende worden nageleefd kan dit onderwerp worden geprioriteerd in het op te stellen "Actieplan handhaving".

Ad 6 Monitoring

Het Amsterdamse houdt vanaf 2016 een klachtenregistratie bij. Hier komen formele klachten binnen van gebruikers van het Bos. Naast deze formele weg worden vanaf begin 2020 door de boswachterij incidenten geregistreerd. Aanleiding hiervoor is het toenemend aantal incidenten. De natuurontwikkeling wordt op dit moment nog niet structureel gemonitord (zie bijlage 2). Voor zowel de natuurwaarden als de incidenten wordt een structurele monitor opgezet. Doel hiervan is om met jaarlijkse rapportages en evaluatie goed de vinger aan de pols te houden op veiligheid en natuurontwikkeling. Zo kan waar nodig bij te sturen op regels, communicatie of handhaving.

Bijlage 1: Huidige situatie juridisch kader regels voor honden Amsterdamse Bos

Toegangsregels Amsterdamse Bos
De gemeente Amsterdam, als privaatrechtelijk eigenaar van het Amsterdamse Bos, hanteert huisregels (Toegangsregels Amsterdamse Bos) op grond van Art. 461 van het Wetboek van Strafrecht. Hierin worden ook de regels rondom honden opgenomen. Bij alle opgangen van het Amsterdamse Bos staan borden met daarop de toegangsbepalingen, voorwaarden, voor het betreden van het Bos. Als men zich niet aan deze voorwaarde(n) houdt handelt men in strijd met artikel 461 Wetboek van Strafrecht, toegang onder voorwaarden. Voor de regels en bepalingen zijn verder de Natuurbeschermingswet en de Verkeerwet van belang.

Eén van de toegangsbepalingen is dat men zich met de hond los in het Amsterdamse Bos mag bevinden. Tenzij anders aangegeven; verboden gebied voor honden, honden aangelijnd of verboden gebied voor een bepaalde periode.
Deze bepaling is vastgesteld door het MT Amsterdamse Bos, namens eigenaresse gemeente Amsterdam, en de verschillende gebieden zijn opgetekend in een hondenkaart.
De hondenkaart van het Bos komt grotendeels overeen met de hondenkaart van gemeente Amstelveen, met als wettelijke grondslag de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Maar hier zijn ook een aantal afwijkingen. Dit geldt ook voor afspraken omtrent maximaal aantallen honden en afspraken met HUC's.

Algemene wet- en regelgeving
Naast artikel 461 onder strafrecht zijn de volgende wetten van belang voor het Bos.
1. Verkeerswet
2. Wet Natuurbescherming
3. APV Amstelveen

APV Amstelveen
In de APV Amstelveen staan de volgende zaken geregeld ten aanzien van honden:
- Loslopende honden (art. 2:57)
- Hondenuitlaatcentrales (art. 2:57A)
- Verontreiniging door honden (art. 2:58)
- Gevaarlijke honden (art. 2:59)
- Het houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren (art. 2:60).

Hondenzonering
In de APV staat geregeld dat het Amsterdamse Bos een losloopgebied is voor honden. In de bijbehorende aanwijzingsbesluiten worden de verbods- en aanlijngebieden aangewezen.

Het Amsterdamse Bos is in enkele gevallen afgeweken van het aanwijzingsbesluit. Het gaat dan bijvoorbeeld om kleine stukjes Bos (of een pad) waar vanwege natuurontwikkeling geen honden gewenst zijn. Een andere uitzondering is gemaakt op de speelweiden. Waar de APV spreekt van een verbod of geen verbod wordt hier op basis van de huisregels een seizoensgebonden verbod gehanteerd. Dit is wel conform artikel 257 van de APV over loslopende honden waarin bepaald wordt dat honden niet mogen verblijven of loslopen op speelplaatsen en speelweiden.
Het is bestuurlijk wenselijk om dit onder één regime te brengen.

Uitlaatcentrales
In de APV is een verbod opgenomen om meer dan 5 honden bedrijfsmatig uit te laten. Middels een aanwijzingsbesluit zijn er 15 vergunningen beschikbaar voor uitlaatcentrales om met maximaal 8 honden in het Bos te mogen lopen. De gemeente Amsterdam is door de gemeente Amstelveen gemandateerd om deze vergunningen te verstrekken.

Door de enorme toename van het aantal uitlaatcentrales dat met 5 honden kwam, is jaren geleden op grond van Art. 461 WvS (commercieel gebruik niet toegestaan, tenzij met toestemming) geprobeerd het aantal te reguleren. Alle uitlaatcentrales die destijds met 5 honden van het Bos gebruik maakten hebben een toestemming gekregen. (hoe zit het met de 8 honden?) Het gaat om 22 vergunningen. In 2022 lopen de vergunningen af. Hierover moeten nieuwe afspraken worden gemaakt. Het is wenselijk om deze afspraken te onderbouwen met de aan te scherpen regels voor honden in het Bos en deze vervolgens ook juridisch onder één regime te brengen.

APV Artikelen

Artikel 2:57 Loslopende honden
1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
    a. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide dan wel heempark, schoolplein of op een andere door het college aangewezen plaats;
    b. binnen de bebouwde kom op de weg indien de hond niet is aangelijnd; of
    c. op de weg indien die hond niet is voorzien van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het verbod in het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op door het college aangewezenplaatsen.
3. De verboden in het eerste lid aanhef en onder a en b zijn niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond:
    a. die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of
    b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:57A Hondenuitlaatcentrales
1. Het is verboden zich op of aan de openbare weg te bevinden met meer dan vijf honden voor het bedrijfsmatig uitlaten.
2. Het college kan van het bepaalde in het eerste lid ontheffing verlenen voor nader bepaalde, afgebakende gebieden en voor het aantal honden dat gelijktijdig bedrijfsmatig uitgelaten wordt.

3. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. 1.Degene die zich met een hond op een openbare plaats begeeft is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van die hond onmiddellijk worden verwijderd.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond
    a. die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of
    b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.
3. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Indien de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. Een aanlijngebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond aangelijnd te houden meteen lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. Een muilkorfgebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond voorzien te houden vaneen muilkorf die:
    a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
    b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
    c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid onder c, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de bevoegde minister op aanvraag verstrekt uniek identificatienummerdoor middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

1. 1.Het is verboden op door het college ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, bij dat aanwijzingsbesluit aangeduide dieren:
    a. aanwezig te hebben;
    b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college in het aanwijzingsbesluit gestelde regels;
    c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in die aanwijzing is aangegeven; of
    d. te voeren.
2. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen plaats die een krachtens het eerste lid is aangewezen, ontheffing verlenen van een of meer verboden bedoeld in het eerste lid.
3. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Beleid

1. Dierenwelzijnsbeleid Amsterdam en Amstelveen en
2.Kader losloopgebieden honden Amsterdam
…. aanvullen

Bijlage Huidige stand resultaten monitor incidenten

Het Amsterdamse houdt vanaf 2016 een klachtenregistratie bij. Hier komen formele klachten binnen van gebruikers van het Bos. Naast deze formele weg worden vanaf begin 2020 door de boswachterij incidenten geregistreerd. Aanleiding hiervoor is het toenemend aantal incidenten. Ook de media bericht in toenemende mate over incidenten in het Bos. Een deel van deze klachten betreft incidenten met honden.

Wat opvalt is dat het vaak om een melding van meerdere incidenten in 1 klacht gaat. Ook is het verhaal vaak breder dan alleen een incident. Men klaagt over het geen rekening houden met elkaar door alle gebruikers van het Bos .
De klachten zijn zeer divers en variëren in ernst. Er zijn veel meldingen over honden die achter hardlopers/ fietsers aan gaan, tegen mensen opspringen en van mensen die bang zijn voor honden. Ook zijn er incidenten waarbij honden paarden bijten of achter paarden aan rennen waarbij ruiters in de problemen komen. Veel ernstigere voorvallen komen ook voor. Bijvoorbeeld een fietsster een tijd in het ziekenhuis heeft gelegen door een valpartij veroorzaakt door een loslopende hond. Media besteden hier steeds vaker aandacht aan. Tussen de eigenaren van de honden en de gedupeerde andere recreant ontstaan er vaak conflicten bij bijtincidenten.

Het aantal meldingen van vermiste honden stijgt boven de 10 per week. Gelukkig loopt dat meestal goed af. Maar soms niet en wordt de hond overleden teruggevonden. De hondeneigenaar lijkt te denken de hond goed onder toezicht te hebben bij het loslopen, maar het aantal vermissingen spreekt dit tegen. Daarnaast zien de boswachters in het gebied zeer regelmatig honden in de bosschages struinen en jagen waarbij wilde dieren worden opgejaagd en (dood)gebeten.

Om met hardere aantallen over incidenten te komen waarbij zowel waarnemingen van de boswachterij, meldingen bij de Boswinkel en officiële klachten worden meegenomen moet een meer gestandaardiseerde monitor worden opgezet.